

Miliony hospodářských zvířat trpí!

PANE MINISTRE A EUROKOMISAŘI, DOST BYLO KRUTÉ A DLOUHÉ PŘEPRAVY ZVÍŘAT NA JATKA A VÝKRM !

Připojit se k této výzvě mohli lidé ve čtvrtek, 13. 6. 2013, na nám. Republiky podepsáním velkoformátových pohlednic určených pro ministra zemědělství a komisaře EU pro zdraví a spotřebitele a pro komisaře EU pro zemědělství.

„Hospodářská zvířata určená na porážku a k výkrmu s následnou porážkou, jsou – i v tomto století – čase pokroku, stále vyvážena jako zboží na dlouhé vzdálenosti, nejen po EU, ale i z unie. Na konci strastiplné cesty jsou porážena a pak často navrácena zpět v podobě balíčků masa a výrobků z něj. Diktát volného obchodu a upřednostnění ekonomických a skupinových zájmů před humanitou, soucitem a morálkou, to jsou hlavní rysy této praxe“ říká Ing. Dita Michaličková – předsedkyně Společnosti pro zvířata.

13. 6. 2013 proběhlo na náměstí Republiky, v Praze u Obecního domu „**Odpoledne za ukončení dlouhotrvající přepravy hospodářských zvířat**“.

Na informačním stánku mohli lidé, kromě podepsání pohlednic, podpořit petici pro ministra zemědělství za ukončení přepravy hospodářských zvířat (HZv) na jatka a další vykrm a připojit se ke kampani 8 hours (za maximálně 8 hodinovou přepravu HZv na jatka v rámci EU)

Kromě záběrů Společnosti pro zvířata byly promítnuty důkazy o utrpení při přepravě od organizací Animals' Angels a Compassion in World Farming, které přepravu zvířat monitorují mnoho let po celé EU i mimo ni. (Seznam dokumentů viz příloha). Akce byla zpestřena i veganskou ochutnávkou.

Křížem krážem Evropou a kontinenty mají putovat živočišné potraviny – nikoli živá hospodářská zvířata!

Transporty s hospodářskými zvířaty (HZv) křížují kontinenty, zvířata putují hodiny a celé dny, jak po souši, tak po moři, a nepředstavitelně trpí! Jen z ČR jsou každoročně vyvezeny desetitisíce skotu, prasat, stádsíce drůbeže a jiných HZv. (Viz počty zvířat níže v tabulce)

I když Smlouva o EU z roku 1997 uznává, že zvířata (včetně HZv) jsou cítící bytosti, v praxi se na toto ustanovení a ani na „zdravý rozum“ nebere ohled.

Hospodářská zvířata (HZv) jsou vyvážena i do zemí mimo EU, kde nemají minimální ohledy, ani v praxi zavedenou legislativu pro správné a ohleduplné zacházení se zvířaty. „Zacházejí s nimi jako s neživým

materiálem a většinou jsou usmrcována bez předchozího omráčení“ dodává Ing. Dita Michaličková.

V EU legislativa existuje, v praxi je však nepoužitelná a zvířatům od strádání, bolesti a předčasné smrti při přepravě nezabrání.

Orgány EU a členských zemí nedokáží dostatečně přepravu hospodářských zvířat kontrolovat. Rozdíly v přístupu členských zemí jsou velké, hlídat každý transport je nemožné. Vozidla v EU disponují dokonce navigačními systémy, ale ani tato technická novinka strádání zvířat nezabrání. Důkazy existují mnoho, mnoho let, především důkazy nevládních organizací.

PROČ JSOU HOSPODÁŘSKÁ ZVÍŘATA PŘEPRAVOVÁNA?

- na krátké vzdálenosti, tj. do 65 km: na jiná místa chovu a výkrmu, na jatka, na místo svodů - výstavy, trhy apod.

- na dlouhé vzdálenosti v rámci ČR, EU nebo ven z EU: na jiné místo chovu nebo výkrmu, na jatka, ale také na místa svodů

PROČ JE PŘEPRAVA PRO HOSPODÁŘSKÁ ZVÍŘATA TAK NÁROČNÁ?

1) HZv nejsou zvyklá téměř na žádnou manipulaci, přeprava a vše kolem s tím související jim způsobuje stres – mají strach ze změn a ruchů jako jsou vstupy do návěsů, přívěsů; nejsou navykána na dlouhé cesty kratšími jízdami, nejsou zvyklá na cizí lidi. Jedná se o zvířata, která jsou určena na jatka, popř. výkrm, který končí také porážkou, je s nimi proto zacházeno jako se zbožím, bez ohledu na jejich prožitky a pocity. Takovéto zacházení bychom u svých domácích zvířat – psů a koček těžko dopustili.

2) Zvířata během přepravy trpí stresem a mají strach, žízeň, hlad a zažívají bolest. Např. vykrmená telata, která strávila celý život venku na pastvině, jsou přihánána nebo přepravena z pastvin do stáje, kde jsou kontrolována, tříděna, apod. Poté jsou nakládána, někdy i dost hrubě, do připravených přívěsů, se kterými nemají žádné předchozí zkušenosti, setkávají se s cizími lidmi – pracovníky a hlavně zacházením a manipulováním, které jim bylo doposud zcela cizí. Situace je vždy podobná. První nahnané zvíře se začne bát a otáčí se, druzí to vycítí a nastává chaos. Ze strany pracovníků přicházejí většinou hrubé pobídky bitím, křikem a elektrickými pohaněči. Po různě dlouhé době se samozřejmě zvířata podvolí a po skupinách jsou vehnány do přívěsu.... Při nakládání na „krátké“ cesty také není nutná přítomnost pracovníka Krajské veterinární správy, ten pouze několik hodin před cestou zkontroluje doklady.

Zcela běžně jsou dokonce přepravována několikadenní mláďata – telata, jehňata, i kůzlata.

Většinou ani neznají vodu, dostávala mléko nebo mléčné krmné směsi, většinou neumí pít z automatických napáječek instalovaných ve vozidle, pokud tam vůbec voda je.

3) Zvířata se na sebe mačkají, za jízdy těžko udržují balanc, padají, působí si bolestivá a velmi vážná zranění. Zvíře, které upadlo, nebo si lehlo, bývá často pošlapáno.

4) Zvířata, která se neznají, která se nikdy předtím neviděla, jsou koncentrována v malém prostoru, to je pro ně stresový faktor. Pokud auto zastaví a někde delší dobu stojí, mohou se zvířata navzájem napadat a působit si zranění. Vzdálenosti míst, mezi kterými jsou zvířata převážena, jsou někdy stovky i tisíce kilometrů. Takové cesty jsou pak zvířata nucena vydržet za jakékoli nepřízně počasí a v jakémkoli zdravotním stavu – tak se běžně děje, i navzdory ustanovení legislativy EU. Putují po souši, po vodě, po železnici... Trpí přehřátím, nebo naopak podchlazením.

5) Problematické je vykládání a nakládání zvířat, je to další stres – zvířata se nemohou za tak krátkou dobu aklimatizovat na nové prostředí, klima, pachy, chaos, neznámá zvířata a další neznámé lidi.

6) HZv jsou před transportem do zahraničí svážená do tzv. shromažďovacích středisek.

Není pravidlem, že samotný chovatel zná cíl konečné cesty zvířat! Zvířata od něj nakupuje překupník, který pak – jako obecně každé zboží – nabízí tam, kde má lepší podmínky a nejlepší zisk.

7) Nařízení o ochraně zvířat během přepravy (viz LEGISLATIVA na konci textu) obsahuje také nekonkrétní a těžko kontrolovatelná ustanovení a je běžně porušováno, neexistují dostatečné kontroly státních orgánů členských zemí. Prakticky nejvíce přepravu HZv pravidelně monitorují nevládní organizace, např. Animals´Angels – podávají svědectví o strádání zvířat a liknavosti úřadů, spolupracují s úřady, pomáhají HZv – po celé EU a v dalších zemích.

PŘEPRAVA NEJEN V EU

HZv nezažívají útrapy pouze v rámci EU. Jako živé zboží – živé maso jsou vyvážena na jatka mimo EU, např. do Turecka, Libanonu, Egypta a jiných zemí třetího světa, často se jedná o země muslimské. Tyto země upřednostňují tzv. halal porážky. Zvířata nejsou omráčena (!) a za plného vědomí je jim podříznuto hrdlo. O hrubém zacházení před popravou nemluvě. HZv jsou mrzačena a bita!

Na www.spolecnostprozvirata.cz, v odkazu Hospodářská zvířata/Přeprava můžete **shlédnout dokument org. Animals´Angels o vývozu a zabíjení HZv z EU na jatkách v Libanonu**, z r. 2012. Záběry zachycují také býky z České republiky.

Snímky organizace Animals´Angels, provádějící monitoring přepravy HZv v rámci EU a mimo EU ke stažení najdete na:

<http://www.facebook.com/media/set/?set=a.562764587072479.149465.117707791578163&type=3>

CO POŽADUJEME?

- ukončení dlouhotrvající přepravy HZv na jatka v rámci EU, aby trvala maximálně 8 hodin;
- ukončení dlouhotrvající přepravy HZv také na výkrm v rámci EU, aby trvala maximálně 8 hodin;
- ukončení vývozu HZv z ČR a EU na jatka a na výkrm.

HZV je dobře možné porážet co nejbližší místu jejich chovu a výkrmu (sít' jatek je stále dostatečná) a na dlouhé vzdálenosti přepravovat pouze živočišné produkty. Předpisy a podepsané smlouvy o přepravě chlazených a zmrazených potravin existují desetiletí.... **Stačí chtít! Jde jen o motivaci a morálku.**

ZAPOJTE SE – POMOZME HOSPODÁŘSKÝM ZVÍŘATŮM

Budme odpovědní jako spotřebitelé a uvědomme si, že jen díky naší poptávce musí zvířata podstupovat takové utrpení. Upřednostněme etické spotřebitelství (omezení živočišných produktů a jejich nahrazení zdravými rostlinnými alternativami, bio kvalita, konzumace živočišných potravin jen z místních dobře vedených farem).

Podpořte petici na ministra zemědělství

<http://pomahame.spolecnostprozvirata.cz/2012/10/03/stop-dlouhym-transportum-se-zviraty-vyzvete-ministra-bendla/>

Připojte se evropské kampani 8 HOURS/8 HODIN a podpořte tzv. Maltský manifest, více zde:

<http://pomahame.spolecnostprozvirata.cz/2013/02/12/pokracujte-s-nami-v-peticni-akci-8hours/>

**Rozšiřujte informace o kruté dlouhotrvající přepravě hospodářských zvířat!
Neinformovaná veřejnost o tom musí vědět. Děkujeme.**

V Praze 14. 6. 2013

**Ing. Dita Michaličková a Ing. Jaromíra Horáková
Společnost pro zvířata – ZO ČSOP**

Michelská 5, 140 00 Praha

Tel. 222 511 494, 603 179 558

s.pro.zvirata@spolecnostprozvirata.cz

dita.m111@seznam.cz

www.spolecnostprozvirata.cz

<http://pomahame.spolecnostprozvirata.cz>

Společnost pro zvířata – ZO ČSOP je aktivní za ukončení dlouhodobé přepravy HZv a jejich vývozu na jatka ven z EU řadu let. V říjnu 2012 jsme dopisem požádali ministra zemědělství, Ing. P. Bendla, aby:

1. jako zástupce naší země v Radě ministrů EU plně podpořil přezkoumání Nařízení č. 1/2005, s cílem omezit délku přepravy jatečných zvířat a zvířat na výkrm na maximálních 8 hodin.

2. se zasadil o ukončení vývozu živých zvířat z ČR do třetích zemí.

Ministr v odpovědi uvedl: „...členské země EU mají možnost zkrátit dobu přepravy na maximálních 8 hodin, ale pouze na území daného státu. Tím se ale snižuje konkurenceschopnost přepravců země bez přínosu pro řešení problému.“ Dále ministr uvádí, že obecně souhlasí s přepravou živočišných produktů místo zvířat tam, kde je to možné. A doplňuje informace o současném platném nařízení EU níže uvedeném.

Bohužel, ministr nevedl odpovědi na naše přímé otázky tj. 1) zdali podpoří revizi nařízení EU o přepravě a 2) zda-li bude prosazovat ukončení vývozu HZv z ČR do třetích zemí a motivovat tak chovatele k porážení HZv v ČR.

8HOURS

Jsme zapojeni v EU kampani „8 HOURS/8 HODIN“, kterou koordinuje org. Animal's Angels. Jejím cílem je ukončení dlouhodobé přepravy HZv na jatka v EU. Místo živých HZv je možné přepravovat pouze maso. V rámci kampaně bylo v létě r. 2012 předáno přes milion podpisů pod petici komisaři pro zdraví a spotřebitele, která žádá maxim. délku přepravy HZv na jatka do 8 hodin. Bohužel, žádosti občanů EU jsou ignorovány, více na www.8hours.eu a www.pomahame.spolecnostprozvirata.cz

POČTY hospodářských zvířat vyvezených z ČR v roce 2012, neurčených k chovu, většinou na jatka, případně na dovýkrm (který také končí porážkou), zdroj ČSU

SKOT

Např. jenom do sousedního Rakouska bylo vyvezeno skoro 48 000 kusů dobytka – z toho 20 751 jalovic a krav k porážce. Do sousedních zemí, tj. do Belgie 16 275 ks, do Nizozemí 25 617 ks. Dálku do Francie muselo podstoupit 4 051 ks, do Chorvatska 14 021 ks dobytka, do Řecka 174 zvířat a do Itálie 5 250 ks dobytka. Do zemí mimo EU např: do Turecka 2 932 zvířat a do Libanonu 138 zvířat.

PRASATA

Nejvíce od nás bylo vyvezeno na Slovensko: 73 921 prasat. Do sousedních zemí byl počet např. do Francie 1910 prasat, do Maďarska skoro 72 000 prasat, do Itálie 707, do Nizozemí 10 055 prasat, do Rumunska 349 a dokonce až do Gruzie 165 prasat.

JEHŇATA

Ve velmi raném věku jsou odtržena od matek aby putovala např.: 393 ks do Francie, 794 ks do Rakouska, nebo po 141ks do Maďarska.

OVCE putovaly také do výše uvedených zemí, navíc i do Ruska. Velmi často právě ovce a jehňata končí zabijena brutálním **halal způsobem bez omráčení**, které provádí muslimské komunity.

V roce 2012 byly do ČR, z okolních i vzdálenějších zemí, dovezeny desítky tisíc zvířat – zejména PRASAT.

Jedná se o prasata na porážku, nebo prasnice na produkci selat nebo odstávkat na dovýkrm a porážku. Např. z Polska to bylo 2 437 prasníc, ze Slovinska 883 prasníc, z Německa 64 510 prasat, z Rakouska 3 617, z Francie 7 650, z Nizozemí 16 906 a ze Slovenska 32 215 prasat.

Zdroj: ČSÚ

LEGISLATIVA

NAŘÍZENÍ RADY (ES) č. 1/2005 ze dne 22. prosince 2004 o ochraně zvířat během přepravy a souvisejících činností a o změně směrnic 64/432/EHS a 93/119/ES a nařízení (ES) č. 1255/97

Byť by se podle názvu mohlo zdát, že předpis má zvířata před útrapami přepravy chránit, umožňuje naopak jejich nekonečné cestování v rámci EU i za její hranice!

Znění nařízení můžete nalézt např. na: <http://eagri.cz/public/web/mze/ochrana-zvirat/>

Pokud přepravce splní několik podmínek, může HZv přepravovat nekonečně dlouho jen s několika omezeními. Nařízení stanoví limity pro délku cesty v kuse a pro přestávky v rámci cesty u jednotlivých druhů HZv, viz. Kapitola V. nařízení:

LEGISLATIVA

NAŘÍZENÍ RADY (ES) č. 1/2005 ze dne 22. prosince 2004 o ochraně zvířat během přepravy a souvisejících činností a o změně směrnic 64/432/EHS a 93/119/ES a nařízení (ES) č. 1255/97

V. INTERVALY NAPÁJENÍ A KRMENÍ, DÉLKA TRVÁNÍ CESTY A DOBA ODPOČINKU

1. Domácí koňovití, skot, ovce, kozy a prasata

1.1 Požadavky stanovené v tomto oddíle se vztahují na přepravu domácích koňovitých jiných než evidovaných koňovitých a domácího skotu, ovcí, koz a prasat, vyjma leteckou přepravu.

1.2 Délka trvání cesty u zvířat druhů uvedených v bodě 1.1 nesmí překročit osm hodin.

1.3 Maximální délku trvání cesty uvedenou v bodě 1.2 lze prodloužit, pokud jsou splněny doplňkové požadavky kapitoly VI.

1.4 Intervaly krmení a napájení, délka trvání cesty a doba odpočinku při použití silničních vozidel, která splňují požadavky bodu 1.3:

a) Neodstaveným telatům, jehňatům, kůzlatům a hříbatům na mléčné výživě a neodstaveným selatům musí být **po devíti hodinách cesty** poskytnuta doba na odpočinek v délce alespoň jedné hodiny, která je dostatečná k podání tekutin a v případě potřeby k nakrmení. Po tomto odpočinku může přeprava pokračovat po dalších devět hodin.

b) Prasata lze přepravovat po dobu **nejvýše 24 hodin**. Během cesty musí mít stálý přístup k vodě.

c) Domácí koňovité lze přepravovat po dobu **nejvýše 24 hodin**. Během cesty musí být každých osm hodin napájení a v případě potřeby nakrmení.

d) Všem ostatním druhům zvířat uvedeným v bodě 1.1 musí být po 14 hodinách cesty poskytnut odpočinek v délce nejméně jedné hodiny, zejména pro nakrmení a napojení. Po této přestávce může přeprava pokračovat dalších 14 hodin.

1.5 Po uplynutí stanovených dob musí být zvířata vyložena, nakrmena a napojena a musí jim být poskytnut odpočinek po dobu alespoň 24 hodin.

Další nekonečné přepravě a cestování HZv dává nařízení zelenou svým výkladem pojmů:

Nařízení umožňuje, aby se za **první místo zahájení cesty** tj. „místo odeslání“ považovalo i tzv. sběrné středisko, do kterého musela být HZv také předem přivezena vozidlem.

A „místem určení“ je místo, kde zvířata mohou zůstat **jen 48 hod.**, a poté mohou být opět odeslána dál. (viz Článek 2 nařízení, DEFINICE).